

Kursplan

Icke examinerande kurs

Datum 2026-02-04 Ärendenummer MCF 2026-02289-1

Utgåva
1.0

Handläggare
Anna Paciello Danielsson

Godkänd av
Fredrik Lundgren
SI-UT-ÖU2

Ersätter
-

Gäller från och med
2026-03-01

Kurskod
RYMD TOT

Rymdsäkerhet i totalförsvaret

Bakgrund

Rymddomänen har en växande strategisk betydelse för totalförsvaret. Rymdtjänster kan komplettera andra system och bidra till ökad redundans och resiliens i hela hotskalan. För att öka kunskapen om rymddomänens förutsättningar och rymdtjänsters fördelar och begränsningar arrangerar Myndigheten för civilt försvar en rymdkurs i samarbete med Försvarshögskolan. Syftet är att öka kunskapen i beredskapssystemet om hur rymdtjänster dels bör inkluderas i risk- och sårbarhetsanalyser, dels kan integreras i operativ verksamhet inom totalförsvaret.

Kursen är framtagen av Myndigheten för civilt försvar och ges som pilotverksamhet våren 2026.

Målgrupp

Kursen vänder sig till personer med ansvar för beredskaps-, och samband- och teknikfrågor vid beredskapsmyndigheter samt Försvarsmakten.

Förkunskaper

För att kunna tillgodogöra sig kursen på bästa sätt ska deltagaren ha goda kunskaper om sin egen organisations uppgifter, roll och ansvar vid fredstida kriser, höjd beredskap och krig.

Datum
2026-02-04

Ärendenummer
MCF 2026-02289-1

Urval

I det fall antal sökande överskrider antal platser på kursen, förbehåller sig Myndigheten för civilt försvar rätten att tillsammans med Försvarshögskolan (FHS) göra ett urval bland de anmälda. Vid urval eftersträvas en så jämn representation bland krisberedskapssystemets och totalförsvarets aktörer som möjligt. Vid urvalet beaktas faktorer som bland annat systemets utvecklingsbehov samt jämställdhet och geografisk spridning.

Syfte

Kursen syftar till att ge deltagaren möjlighet att utveckla förståelse och kunskap om rymddomänens betydelse för det svenska totalförsvaret och kunna sätta detta i relation till den egna organisationens verksamhet i allmänhet och i arbete med risk- och sårbarhetsanalyser i synnerhet.

Ett ytterligare syfte är att skapa möjlighet till erfarenhetsutbyte och nätverkande.

Lärandemål

Efter genomförd kurs förväntas deltagaren kunna

1. beskriva rymddomänens roll i svensk och internationell säkerhet,
2. identifiera kritiska beroenden i sina egna verksamheter kopplade till rymdtjänster,
3. redogöra för hur olika aktörer inom totalförsvaret ansvarar för och nyttjar rymdresurser,
4. känna igen och bedöma grundläggande rymdrelaterade hot och sårbarheter, samt
5. tillämpa rymdrelaterad kunskap i planering och krishantering.

Innehåll

Under kursen behandlas huvudsakligen följande innehåll:

- Grundläggande förståelse av rymddomänen
Deltagarna får en gemensam begreppsgrund och förståelse för rymdens roll i modern säkerhet, samhällsfunktioner och försvarsplanering.
- Rymddomänen i totalförsvaret
Deltagarna får en överblick i hur rymdresurser används av Sverige och partners, samt hur dessa stöder totalförsvarets funktioner.
- Planering, samverkan och tillämpning

Datum
2026-02-04

Ärendenummer
MCF 2026-02289-1

Deltagarna får pröva att omsätta kunskap i operativ och strategisk planering inom totalförsvaret.

Pedagogik och metodik

Kursen genomförs med fokus på lärande i samarbete med andra, genom bland annat föreläsningar, diskussioner och seminarier.

Kursen baseras i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Såväl Myndigheten för civilt försvar och FHS strävar efter jämställdhetsintegrerad verksamhet.

Upplägg och omfattning

Kursen genomförs under tre (3) dagar som närstudier vid Försvarshögskolan i Stockholm. Inför kursen ska deltagarna ta del av inläsningsmaterial.

Under kursen ska deltagarna genomföra en individuell fördjupningsuppgift som diskuteras i grupp.

Kursens upplägg bygger på att kursdeltagaren är närvarande och aktiv under kursens samtliga delar och full närvaro krävs för intyg.

Kursdeltagaren rekommenderas också att avsätta tid efter avslutad kurs, för att ta tillvara kursens innehåll i förhållande till det egna arbetet och den egna organisationen.

Läromedel

Kurs- och referenslitteratur publiceras på lärplattform.

Intyg

Deltagaren kan också efter avslutad kurs själv hämta ut ett resultatintyg under Myndigheten för civilt försvars utbildningsportal via <https://utbildning.mcf.se/>